
Aika 08.12.2025, klo 16:28 - 16:50

Paikka Ammatti-Instituutti lisäkin auditorio, Taitokuja 3

Käsitellyt asiat

§ 243 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 244 Pöytäkirjan tarkastus

§ 245 Ajankohtaiset asiat

§ 246 Yksityisteiden kunnossapitoavustusperusteet ja vuoden 2026 poikkeusmenettely

§ 247 Viranhaltijoiden päätösluettelot ja toimielinten pöytäkirjat

§ 248 Otto-oikeuspykälä

§ 249 Ilmoitusasiat

Saapuvilla olleet jäsenet

Esa Järvenpää, puheenjohtaja
Timo Mäkelä, 1. varapuheenjohtaja
Rauno Mäki, 2. varapuheenjohtaja
Eeva Harhala
Pirjo Järvensivu
Tanja Lahti
Mirka Löf
Viljo Paavola
Taina Sävilammi

Muut saapuvilla olleet

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, sihteeri
Pasi Eloranta
Kirsi Parhankangas
Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja
Tarja Soukko

Poissa

Katariina Pylsy

Allekirjoitukset

Esa Järvenpää
Puheenjohtaja

Tiina Paloranta
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

09.12.2025

09.12.2025

Viljo Paavola

Pirjo Järvensivu

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on julkaistu Hämeenkyrön kunnan yleisessä tietoverkossa (www.hameenkyro.fi) Kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla 9.12.2025.

Erja-Riitta Myllymäki, hallintopalvelusihteeri

§ 243

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hallintosääntö 4 §: Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus ja -velvollisuus, viimeistään neljä päivää ennen kokousta. Esityslista julkaistaan kunnan verkkosivuilla.

Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä (Kuntalaki 103 §).

Ehdotus

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Hyväksytään asialistalle §:t: 243-249.

Päätös

Hyväksyttiin.

Katariina Pylsy oli estynyt osallistumasta kokoukseen. Hänen sijallaan oli hänen varajäsenensä Taina Sävilammi.

§ 244

Pöytäkirjan tarkastus

Hallintosääntö 16 §: Pöytäkirja tarkastetaan ensisijaisesti sähköisesti.

Hallitus valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Ehdotus

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Viljo Paavola ja Pirjo Järvensivu.

Päätös

Hyväksyttiin.

§ 245

Ajankohtaiset asiat

Kunnanjohtaja kertoo ajankohtaisista valmistelussa olevista asioista.

Ehdotus

Hallitus saa tiedokseen kunnanjohtajan kertomat ajankohtaiset asiat.

Päätös

Kunnanjohtaja kertoi kiinteistöasioista.

Elinympäristölautakunta, § 50,06.05.2025

Kunnanhallitus, § 123,19.05.2025

Elinympäristölautakunta, § 89,04.11.2025

Elinympäristölautakunta, § 113,02.12.2025

Kunnanhallitus, § 246, 08.12.2025

§ 246

Yksityisteiden kunnossapitoavustusperusteet ja vuoden 2026 poikkeusmenettely

HMKDno-2025-171

Elinympäristölautakunta, 06.05.2025, § 50

Valmistelijat / lisätiedot:

Ari Vaahtera, maanrakennusmestari, ari.vaahtera@hameenkyro.fi

Hämeenkyrön kunta avustaa yksityistiekuntia osallistumalla teiden ylläpitokustannuksiin kunnossapitosopimuksien, 84 kpl, perusteella, tai vuosittain haettavin kunnossapitosavustuksin 63 kpl (hakemusten määrä v. 2025). Kunnossapitosopimuksen perusteella hoidettavien yksityisteiden pituus on noin 217 km ja kunnossapitoavustuksin hoidettavien yksityisteiden pituus on noin 56 km.

Yksityistiekuntien avustaminen perustuu kunnanvaltuuston päätökseen 29 §, 30.9.1996, missä todetaan seuraavasti:

1. Kunta vastaa voimassa olevien sopimusten täyttämisestä edelleenkin ilman tiekuntien omavastuusuutta, edellyttäen kuitenkin, että:
 - tie palvelee ympärivuotista asutusta
 - tietä hoidetaan vain viimeiseen ympärivuotisesti asuttuun kiinteistöön
 - tien hoito-osuuden tulee olla järjestäytyneitä ja toimivia
 - tiekunta ja kunta tarkistavat ja täsmentävät työn- ja vastuunjakoa tarkoituksenmukaiseksi.
2. Kunta avustaa 1. kohdassa tarkoitettuja järjestäytyneitä tiekuntia, mitkä itse hoitavat tiensä hoitoavustuksella, mikä on 50 % edellisen vuoden keskimääräisestä hoitomenoista €/m.
3. Linjaratkaisu on toistaiseksi voimassa
4. Katsoa vastanneensa näin MTK-Hämeenkyrön aloitteeseen (loppuun käsitelty)
5. todeta, että kunnan hoidossa olevia, tai avustettavia teitä, saa käyttää muidenkin, kuin tieosakkaiden hyväksi, tilapäiseen ja satunnaiseen liikenteeseen, esteettä.

Tiekuntien ja kunnan välistä hoitosopimukseen perustuvaa tehtävän- ja vastuunjakoa on määritelty teknisen lautakunnan päätöksellä, 4.4.2006, pidetyssä kokouksessa, 27 § mukaisesti, missä päätetään seuraavasti:

Kunnan tehtävät:

Kesähoito:

- höyläys ja lanaus
- pölynsidonnan järjestäminen
- muu kesähoito (liikennemerkkien puhdistus ja korjaus; kaiteiden, reunapaalujen yms. hoito; pienten kelirikkovaurioiden korjaus)

Talvihoito:

- aeraus
- talvihöyläys ja -lanaus
- liukkauden torjunta
- muu talvihoito (kinosten ja lumivallien madaltaminen risteyksissä; tierumpujen sulatus ja puhdistus; lumen ja jään tukkimien ojien aukaisu)

Kunnostustyöt:

- sorastus
- pienten maakivien poisto
- kevättulvan katkaisemien teitten korjaus

Tiekunnan avustaminen perusparannushankkeissa:

- kunta avustaa yksityistien tiekuntaa valtuuston päätöksen 27.11.2000, 51 § mukaisesti, valtion ja /tai kunnan perusparannusavustuksen hakemisessa, laatimalla hankkeen kustannusarvion ja työn teettämisessä laatimalla urakkatarjouspyynnön. Kunta osallistuu yksityisteiden peruskunnostukseen, valtuuston päätöksen mukaisesti 15–20 % kokonaiskustannuksista, elinympäristölautakunnan harkinnan mukaisille teille, tarkoitukseen varatun määrärahan puitteissa.

Tiekunnan tehtävät:

Kesähoito:

- puhtaanapito; ajoradalle kertyneen lian, roskien ja puiden oksien, yms. poisto.
- tienvarsien niitto
- vesakon raivaus
- tien sivu- ja laskuojien perkaus
- reunapalteiden poisto (sivuojen perkauksen yhteydessä)
- tilapäisten ja pysyvien liikennemerkkien hankinta ja pystytys (kunnalta tilapäiset merkit)

Talvihoito:

- aerausviittojen asennus ja poisto (kunnalta viitat)

Kunnostustyöt:

- tierumpujen kunnostus/uusiminen
- siltojen kunnostus, mm puukantisten siltojen uusiminen

Tien perusparantaminen:

- kelirikkovaurioiden parantaminen kantavuutta lisäämällä; massanvaihto
- isojen maakivien poisto
- rumpujen (yli 500 mm) uusiminen
- siltojen uusiminen/korjaaminen
- tielinjauksien oikaisut/muuttaminen.

Tehtävien määrittely on osoittautunut monitulkintaiseksi, eikä vastaa kummankaan sopijaosapuolen tulkintaa tehtävienjaosta. Sopimus on laadittu liian epämääräiseksi ja vaatii ehdottomasti vähintään yksityiskohtien tarkennuksia.

Vuoden 2024 tilinpäätöksen mukaan, kunnan menot olivat yksityisteiden hoidon osalta **448 878** euroa (€). Vertailun vuoksi, vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan, menot olivat yksityisteiden hoidon osalta 405108 euroa (€). Nykyrahoituksella ei kunnan omasta toiminnasta aiheutuva korjausvelka hoitosopimuksien perusteella hoidettavalla yksityistiestöllä enää kasva. Tiekuntien omasta toiminnasta johtuva korjausvelan kasvu sen sijaan saattaa osalla tieverkkoa näin tehdä. Osa yksityistiekunnista toimii hoitosopimuksen edellyttämällä tavalla, osa taas ei. Yksityisteiden kuntotasoissa on tästä syystä merkittäviä eroja ja huonosti toimivien tiekuntien tietä kohtaan tekemät, riittämättömät toimenpiteet aiheuttavat kunnalle merkittäviä lisäkustannuksia, kunnan pyrkiessä pitämään yksityistien kunnan sopimuksen edellyttämällä tasolla.

Yksitystieverkon ylläpito julkisin varoin ei ole lakisääteistä toimintaa, vaan on jokaisen kunnan itsensä päätettävissä.

Traktorinkuljettajan työtehtävistä suuntautuu yksityisteille noin 25 % työn osuus, tienhoitotraktorin käytöstä noin 25 % niin ikään, osittuu yksityisteiden hoitoon. Tarve on suurempi, mutta tehtävien samanaikaisuus tieverkolla, pakottaa lisäkapasiteetin hankkimiseen ulkopuolelta.

Traktorinkuljettajalta, kunnossapitotyöntekijältä ja puutarhatyöntekijältä, kuluu edellä mainitun työn lisäksi 5–15 % työajasta yksityisteiden liikennemerkkitöihin ja jäätyneiden tierumpujen sulatukseen. Tarve vaihtelee vuosittain.

Maanrakennusmestarin viranhoidon käyttämästä ajasta, yksityistieasioiden hoitaminen vie 60–70 %. Merkittävin aika tästä kuluu tiestötarkastuksiin, reklamaatiotarkastuksiin, palautteiden käsittelyyn ja laadunvalvontaan. Toimenpiteet ovat välttämättömiä töiden toimenpiteellisen ohjauksen takia.

Maanrakennusmestari hoitaa myös vastaavan kunnossapidon kaava-alueilla, vastaa kuntalaispalautteiden käsittelystä, kunnan kaava-alueiden viherhoidosta, puistometsistä, toimenpideluvista, torista, viranomastehtävistä, ja urakoitsijoiden työohjauksesta, Miharin uimarannasta, liikennemerkkeistä, toteuttaa investointikohteiden rakennuttamista, vastata konekalustosta ja varastosta, sekä varikosta, soranottoalueista, venepaikoista ja satamista, tekee kaikki näihin tarvittavat kilpailutukset ja päätökset ja tarkastaa laskut, laatia työsuunnitelmat ja teettää työkohdesuunnitelmat, sekä toiminnat mahdollistavan talousarvion ja seurata talouden toteutumista. Maanrakennusmestari toimii myös lähiesimiehenä viidelle kunnan omalle työntekijälle ja antaa asiantuntija-apua muille palvelualueille, toimii tarvittaessa yhdyskuntatekniikan päällikön sijaisena ja niin edelleen. Toiminta on ajankäytöllisesti vähintäänkin haastavaa ja onkin johtanut toimintojen priorisointiin. Yksityisteiden hoitamisesta luopuminen vapauttaisi merkittävästi ehdottoman välttämättömiä henkilöstöresursseja muihin lakisääteisiin ja viranhoidossa vaadittaviin tehtäviin.

Kunnanhallituksen päätös § 72, 31.3.2025, otteita pöytäkirjasta:

"Talousarvio hyväksyttiin joulukuussa 2024. Se on alijäämäinen 3,5 milj. euroa. Taloussuunnitelma on laskennallisesti tasapainossa niin, että suunnitelmakauden aikana kaikki ylijäämät kulutetaan. Suunnitelmassa ei ole kuitenkaan yksilöity asioita, joiden avulla suunnitelma saadaan toteutettua. On vain todettu, että suunnitelmakaudella on kolmen miljoonan euron vakauttamisen tarve.

Vuoden 2025 ensimmäinen verotuloennuste on talousarviota heikompi. Se perustuu vielä edellisen vuoden tietoihin, joten ei ole vielä käyttökelpoinen ennuste. Vuoden aikana tulee neljästä kuuteen ennustetta.

Talousarviossa on mainittu vuoden aikana selvitettäviä keinoja ja terävöitettäviä keinoja. Näitä on käyty johtoryhmässä läpi, sovittu valmisteluvastuu ja päätettäväksi tuleviin asioihin päätöksentekoaikataulut.

Suunnitelmavuosien osalta on tehty tarkentavia laskelmia ja arvioitu 3 miljoonan euron vakauttamisen toteuttamismahdollisuuksia vuosien 2026 ja 2027 aikana. Valmistelun aikana on vahvistunut käsitys, että vakauttamisen täytyy alkaa jo tänä vuonna ja kuluva talousarvio ei saa toteutua suunnitelman mukaisena.

Hallitus käynnistää vuoden ensimmäisen muutostalousarvion valmistelun. Hallitus antaa lautakunnille ohjeen tehdä vuoden 2025 muutokset, joilla palvelualuekohtaiset ulkoiset menot vähenevät alla olevan taulukon mukaisesti. Talousarviokirjassa palvelualuekohtaiset menot sisältävät myös sisäiset menot, joten näitä lukuja ei voi verrata talousarviokirjan lukuihin". Kunnanjohtaja ja palvelujohtajat ovat valmistelleet säästötoimien kohdentamista eri vuosille. Kuluvan vuoden realistiseksi menojen vähentämiseksi on arvioitu puoli miljoonaa euroa.

"Kunnanjohtaja ja palvelujohtajat ovat alkaneet kerätä listausta vakauttamisen toimista ja aikatauluista. Tähän talousarviomuutokseen listataan tänä vuonna toteutettavat keinot. Valmistelussa on myös keinot vuosille 2026–2028. Nämä tulevat päätettäväksi vuoden 2026 talousarvion yhteydessä".

Tämä on yksi esitys vakauttamistoimiksi.

Pirkanmaan kunnat eivät pääsääntöisesti hoida yksityisteitä tähän tapaan, kuin Hämeenkyrön kunta tekee. Ainoastaan Ikaalisten kaupungin toimintatapa on verrattavissa Hämeenkyrön kunnan toimintatapaan, erotuksella, että Ikaalisten kaupunki tekee yksityisteiden hoidon osalta jokseenkin kaiken, mutta tätä asiaa tullaan tarkastelemaan myös siellä uudelleen.

Esimerkkejä:

- Parkanon kaupunki avustaa yksityistiekuntia kunnossapitoavustuksin ja peruskorjausavustuksin, ei hoida.
- Ylöjärven kaupunki toimii samoin, kuin Parkanon kaupunki.
- Nokian kaupunki myöntää kunnossapitoavustuksia talousarvioissa myönnettyjen varojen verran. Nokian kaupunki ei myönnä avustuksia peruskorjauksiin, tekee talviaurauksen ilman liukkaudentorjuntaa, 24 tunnin vasteaikaa noudattaen.
- Pirkkalan kunta antaa tiekunnille kaksi vaihtoehtoa, mistä tiekunta tekee itselleen sopivamman valinnan: Kunta avustaa tiekuntaa rahallisesti, tai tekee aurauksen ja liukkaudentorjunnan, ei tee kesähoitoa, myöntää 50 % avustuksen määrästä.

- Sastamalan kaupunki myöntää kunnossapitoavustusta, ei tee hoitotoimia, eikä avusta peruskorjausta.
- Lempäälän kunta avustaa tai hoitaa yksityisteitä, mutta laskuttaa 50 % kustannuksista tiekunnilta. Yrittää luopua yksityisteiden avustamisesta kokonaan, toistaiseksi onnistumatta.
- Ruoveden kunta myöntää kunnossapitoavustusta, ei myönnä varoja peruskorjaukseen, eikä tee hoitoa.
- Valkeakosken kaupunki myöntää kunnossapitoavustusta talousarvioissa myönnettyjen varojen perusteella, ei avusta peruskorjauksia, eikä tee hoitoa.
- Akaan kaupunki toimii samoin, kuin Valkeakosken kaupunki.
- Oriveden kaupunki toimii samoin, kuin Valkeakoski ja Akaa.

Yksityistieverkon ylläpidon kustannustrendi on jatkuvasti nouseva ja käyttää jo nykyiselläänkin huomattavan osan teknisen puolen taloudellisista voimavaroista. Tämän sopimusperusteisen kustannusnousun vuoksi on perusteltua ehdottaa nykyisen käytännön muuttamista, esimerkiksi siten, että kunnanvaltuusto määrittää vuosittain rahasumman, mikä käytetään yksityistieverkoston ylläpitoon. Nykyiset hoitosopimukset päätettäisiin ja siirryttäisiin järjestelmään, missä yksityistiekuntia avustettaisiin vain osallistumalla taloudellisesti ja kilometriperusteisesti myönnettäviin, todistetusti toteutuneisiin tienhoitokustannuksiin. Perusparannusavustuksista luovuttaisiin. Kaikenlaisesta yksityisteiden hoitotoimista voidaan pidättäytyä myös kokonaan.

Esimerkkilaskelma maksettavasta kunnossapitoavustuksesta.

- 1. luokkaan hyväksytyille yksityistiekunnille vuosittaisen avustuksen määrä on 1,07 euroa tiemetriä kohden
- 2. luokkaan hyväksytyille yksityistiekunnille vuosittaisen avustuksen määrä on 0,72 euroa tiemetriä kohden

Ehdotus

Esittelijä: Ritva Asula-Myllynen, elinympäristöjohtaja

Elinympäristölautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

1. Yksityisteiden hoitosopimukset irtisanotaan päättyviksi 31.12.2025, kuitenkin siten, että *talvihoito* tehdään sopimusten mukaisesti 30.4.2026 saakka.
2. Yksityistiekuntien avustusjärjestelmää muutetaan siten, että uusia yksityisteiden tienhoitosopimuksia ei 1.1.2026 lähtien enää tehdä ja todistetusti toimivia yksityistiekuntia avustetaan hakemusten perusteella seuraavasti:
3. Avustuskelpoiset yksityistiekunnat jaetaan kahteen toimintaluokkaan 1. ja 2.

Luokka 1: Merkittävät läpikulkuliikennettä palvelevat yksityistiet

- tien tulee olla liikenteellisesti merkittävä (tietä käytetään yleisesti läpikulkutienä, tai tien varrella on palvelulaitoksia tai muita merkittävästi liikennettä lisääviä toimintoja).

Luokka 2: Muut, kuin luokkaan 1. kuuluvat yksityistiet.

4. Ensimmäiseen luokkaan voi kuulua enintään 30 % avustuskelpoisten yksityisteiden kokonaispituudesta, muut avustuskelpoiset yksityistiet sijoitetaan kuulumaan luokkaan 2. Luokitukset tulevat voimaan 1.1.2026.

5. Yksityisteiden luokituksesta päättää maanrakennusmestari.

6. Nykyisin voimassa olevat säännöt, mitkä määrittävät yksityistiekunnan avustuskelpoisuuden jäävät voimaan sellaisenaan, lisäksi että yksityistiekunnan on toimitettava vuosittaisen avustushakemuksen liitteenä todistus tiekunnan osakkailta kerätyistä tienhoitomaksuista.

7. Valtuusto päättää vuosittain yksityisteille kohdistettavan avun määrästä.

Asian käsittely

Keskustelun kuluessa Tiina Jokela teki esityksen, että päätösehdotukseen lisätään vielä kohta 8: Syksyllä 2024 järjestetään tiekunnille infotilaisuus ja jatkossa tilaisuus järjestettäisiin vuosittain. Tätä esitystä kannatettiin yksimielisesti.

Lisäksi esittelijä teki muutetun päätösehdotuksen, joka sisälsi Tiina Jokelan tekemän esityksen. Muutettua päätösehdotusta kannatettiin yksimielisesti.

Muutettu päätösehdotus

1. Elinympäristölautakunta päättää irtisanoa yksityisteiden hoitosopimukset päättyviksi 31.12.2025, kuitenkin siten, että *talvihoito* tehdään sopimusten mukaisesti 30.4.2026 saakka.

2. Elinympäristölautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

1. Yksityistiekuntien avustusjärjestelmää muutetaan siten, että uusia yksityisteiden tienhoitosopimuksia ei 1.1.2026 lähtien enää tehdä ja todistetusti toimivia yksityistiekuntia avustetaan hakemusten perusteella seuraavasti:
 - Avustuskelpoiset yksityistiekunnat jaetaan kahteen toimintaluokkaan 1. ja 2.
Luokka 1: Merkittävät läpikulkuliikennettä palvelevat yksityistiet - tien tulee olla liikenteellisesti merkittävä (tietä käytetään yleisesti läpikulkutienä, tai tien varrella on palvelulaitoksia tai muita merkittävästi liikennettä lisääviä toimintoja).
 - Luokka 2: Muut, kuin luokkaan 1. kuuluvat yksityistiet.
 - Ensimmäiseen luokkaan voi kuulua enintään 30 % avustuskelpoisten yksityisteiden kokonaispituudesta, muut avustuskelpoiset yksityistiet sijoitetaan kuulumaan luokkaan 2. Luokitukset tulevat voimaan 1.1.2026.
 - Yksityisteiden luokituksesta päättää maanrakennusmestari.
2. Nykyisin voimassa olevat säännöt, mitkä määrittävät yksityistiekunnan avustuskelpoisuuden jäävät voimaan sellaisenaan, lisäksi että yksityistiekunnan on toimitettava vuosittaisen avustushakemuksen liitteenä todistus tiekunnan osakkailta kerätyistä tienhoitomaksuista.

-
3. Valtuusto päättää vuosittain yksityisteille kohdistettavan avun määrästä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 19.05.2025, § 123

Liitteet

- 1 EVA-lomake 2025 yksityistieasia kh
- 2 Yksityistieavustusten ja hoitosopimusten tarkastelu YRVA

Elinympäristölautakunta 6.5.2025, 50 §

Ennakkovaikutusten arviointilomake (eva) ja yritysvaikutusten arviointilomake (yrva) laitetaan pykälän liitteeksi viimeistään perjantaina 16.5.2025.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja

Hallitus esittää valtuustolle

1. Yksityistiekuntien avustusjärjestelmää muutetaan siten, että uusia yksityisteiden tienhoitosopimuksia ei 1.1.2026 lähtien enää tehdä ja todistetusti toimivia yksityistiekuntia avustetaan hakemusten perusteella seuraavasti:
 - Avustuskelpoiset yksityistiekunnat jaetaan kahteen toimintaluokkaan 1. ja 2.
Luokka 1: Merkittävät läpikulkuliikennettä palvelevat yksityistiet - tien tulee olla liikenteellisesti merkittävä (tietä käytetään yleisesti läpikulkutienä, tai tien varrella on palvelulaitoksia tai muita merkittävästi liikennettä lisääviä toimintoja).
Luokka 2: Muut, kuin luokkaan 1. kuuluvat yksityistiet.
 - Ensimmäiseen luokkaan voi kuulua enintään 30 % avustuskelpoisten yksityisteiden kokonaispituudesta, muut avustuskelpoiset yksityistiet sijoitetaan kuulumaan luokkaan 2. Luokitukset tulevat voimaan 1.1.2026.
 - Yksityisteiden luokituksesta päättää maanrakennusmestari.
2. Nykyisin voimassa olevat säännöt, mitkä määrittävät yksityistiekunnan avustuskelpoisuuden jäävät voimaan sellaisenaan lisäyksellä, että yksityistiekunnan on toimitettava vuosittaisen avustushakemuksen liitteenä todistus tiekunnan osakkailta kerätyistä tienhoitomaksuista.
3. Valtuusto päättää vuosittain yksityisteille kohdistettavan avun määrästä.
4. Syksyllä 2025 järjestetään tiekunnille infotilaisuus ja jatkossa tilaisuus järjestetään vuosittain.

Päätös

Hallitus palautti yksimielisesti asian valmisteluun elinympäristölautakunnalle.

Elinympäristölautakunta, 04.11.2025, § 89

Valmistelijat / lisätiedot:

Ari Vaahtera, maanrakennusmestari, ari.vaahtera@hameenkyro.fi

Liitteet

1 Liite 1 Tielista avustusluokista.pdf

Elinympäristölautakunta teki kunnanhallitukselle, maanrakennusmestarin valmisteleman esityksen tavasta, miten kunta osallistuu yksityisteiden ylläpitoon varsinaisten kunnan kustantamien tienhoitotoimien päätyttyä. Kokouksessaan 19.5.2025, § 123, kunnanhallitus päätti palauttaa asian elinympäristölautakunnalle uudelleenvalmisteltavaksi.

Vuodesta 2026 alkaen avustuskelpoinen yksityistiematka asettuu vuosittaisen kustannusarvioperusteisen kunnossapitoavustuksen kohteeksi. Tiekunnan pitää hakea kunnossapitoavustusta jatkossa vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Maanrakennusmestari käsittelee hakemukset ja päättää kunnossapitoavustukset viranhaltijapäätöksellä. Kunnossapitoavustusten määrä päätetään aina vuosittain talousarvion yhteydessä.

Kunnossapitoavustuksen saaminen edellyttää:

- Yksityistielaki 24 §: Tie on pidettävä sellaisessa kunnossa, että se kestää tieosakkaiden ja muiden käyttäjien tie- ja käyttömaksuissa huomioon otetut kuljetukset.
- Yksityiselle tielle on perustettu tiekunta ja tiekunnan tulee olla toimiva ja toiminnassa on noudatettava yksityistielakia. Tiekuunnalla on oltava voimassa oleva pankkitili, sekä sen on toimitettava kokouspöytäkirja vuosittain, tilinpäätöstietoineen,
- Yksityistä tietä koskevat tiedot ovat ajan tasalla Maanmittauslaitoksen yksityistierekisterissä sekä Väyläviraston tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä.
- Maanrakennusmestarilla on mahdollisuus puuttua ilmenneisiin laiminlyönteihin tiekunnan toiminnassa, tilinpäätöksessä tai tien hoidossa.
- Avustusten takaisinperintä on mahdollista väärin tietojen antamistapauksissa.
- Yksityisen tien vaikutuspiirissä on oltava pysyviä asuntoja. Pysyvällä asunnolla tarkoitetaan, että asunnosta maksetaan vakituisen asunnon kiinteistövero ja asukkaan vakituinen osoite on kyseiselle kiinteistölle.
- Ainoastaan loma-asutusta palvelevaa tietä ei avusteta.
- Avustussumma jaetaan tien pituuden perusteella. Tien vähimmäispituus on 250 m ja avustettava tien pituus määräytyy vakituisen asutuksen osuuden mukaan.
- Avustuksen ehtona on, että tiekunta kerää tieyksikkömaksuja. Kunnossapitoavustus on enintään edellisvuoden tieyksikkömaksujen suuruinen.
- Alle 100 euron avustuksia ei makseta

Yksityistiet ehdotetaan jaettavaksi kolmeen (3) avustusluokkaan, jossa liikenteellisesti merkittävimmät yksityistiet sijoitettaisiin kuulumaan avustusluokkaan.

Yksityistieverkolla on pääsääntöisesti päättyviä teitä, joilla ei ole seudullisesti tärkeää läpikulkuliikennettä. Toisaalta yksityisteillä saattaa sijaita muuta merkittävää toimintaa, mistä aiheutuu liikennesäätöä. Lisäksi on merkittäviä läpikulkuliikennettä palvelevia teitä sekä rinnakkaisliikenneteitä.

1. avustusluokkaan sijoitetaan tiet, jossa tien tulee olla liikenteellisesti merkittävä (tietä käytetään yleisesti läpikulkutienä tai tien varrella on palvelulaitoksia tai muita merkittävästi liikennettä lisääviä toimintoja).

2. avustusluokkaan sijoitetaan kuulumaan merkittävästi liikennöidyt yksityistiet, jotka eivät ole koko matkaltaan 1. avustusluokan kaltaisen liikennekuormituksen kohteena

Tie voi olla läpikulkutie, mikä ei kuitenkaan ole koko pituudeltaan liikennemäärältään merkittävä.

3. avustusluokkaan kuuluvat vähäisen liikennemäärän rasittamat läpikulkutiet, sekä päättyvät yksityistiet.

Eri hoitoluokkiin kuuluvien yksityisteiden hoitoluokkia tarkistetaan vuosittain tiekunnan hakemuksesta, jos liikennesite tiellä tai tieosalla muuttuu oleellisesti. Elinympäristölautakunta tarkistaa ja täydentää vuosittain tiekunnan tiepituuksia yhdessä tiekunnan kanssa. Nämä tarkistukset huomioidaan aina seuraavan vuoden avustusmäärissä.

Avustushakemukset täytetään sähköisesti kunnan internetsivulla olevaan sähköiseen hakemuslomakkeeseen, jokaisen kalenterivuoden maaliskuun loppuun mennessä. Myöhästyneitä hakemuksia ei käsitellä eikä jakamatta jääneitä avustusvaroja jaeta.

Ehdotus

Esittelijä: Ritva Asula-Myllynen, elinympäristöjohtaja

Elinympäristölautakunta hyväksyy osaltaan ja esittää edelleen kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle uudet yksityisteiden kunnossapitoavustusten myöntämisperusteet ja määrien päivitykset 1.1.2026 alkaen.

Asian käsittely.

Keskustelun kuluessa Tuomas Potila teki esityksen: Tuomas Potila esitti, että asia palautetaan käsittelyyn.

Esityksen mukaan seuraavat asiat on otettava huomioon seuraavassa esityksessä

- Infoa tiekunnille ei ole pidetty, se pitää järjestää
- Vaikutusten arviointi jäänyt tekemättä, oltava seuraavalla kerralla
- Tietoja puuttuu valmistelusta
- Tieluokitus kahteen eri luokkaan
- Taksotuksen tarkastus, valmisteltava seuraavalle kerralle
- Käsittelyyn huhtikuun 2026 kokoukseen

Pauliina Mansikkamäki kannatti esitystä.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi, että on tehty yksi pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys ja asiasta on äänestettävä. Elinympäristölautakunta hyväksyi puheenjohtajan esityksen äänestystavaksi. Pohjaesitys on Jaa ja Tuomas Potilan esitys on Ei.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 0 jaa-ääntä ja 9 ei ääntä. Puheenjohtaja totesi Tuomas Potilan esityksen voittaneen äänestyksen ja tulleen elinympäristölautakunnan päätökseksi.

Äänestykset

Pohjaesitys JAA muutosesitys Ei

Ei

Katri Alavalkama
Tuomas Potila

Pauliina Mansikkamäki
Risto Linnainmaa
Pekka Mäkipää
Inga-Liisa Humalamäki
Janne Kantti
Pia Lehtonen
Jari Takala

Päätös

Elinympäristölautakunta hyväksyi Tuomas Potilan esityksen äänestyksen jälkeen äänin 0-9.

Elinympäristölautakunta, 02.12.2025, § 113

Valmistelijat / lisätiedot:

Ari Vaahtera, maanrakennusmestari, ari.vaahtera@hameenkyro.fi

Liitteet

1 Yksityisteiden kunnossapitoavustusten myöntämisperusteet.pdf

Elinympäristölautakunta käsitteli kokouksessaan 04.11.2025 §89 Yksityisteiden kunnossapitoavustusten myöntämisperusteita ja määrien päivitystä vuodelle 2026. Elinympäristölautakunta päätti palauttaa asian valmisteluun.

Elinympäristöpalvelut järjesti yksityisteille Yksityistie-infon 25.11.2025, jossa esiteltiin mm. elinympäristöpalveluiden valmistelemat uudet kunnossapitoavustusten myöntämisperusteet ja hakuohjeet. Uusissa kunnossapitoavustusten myöntämisperusteissa ohjeistetaan hakuohjeista, avustusten määrästä ja kustannuksista, avustuksen myöntämisen ehdoista, tien käytöstä ja kunnan kuljetuksista sekä tarkastuksista ja seuraamuksista.

Poikkeus vuosi 2026:

Kaikille avustuskelpoisille tiekunnille joita kunta ei hoida 1 – 4 kk, vuonna 2026 maksetaan kunnossapitoavustusta 600 €/km hakemuksen perusteella. Tiekunnille joita kunta hoitaa 1 – 4 kk, vuonna 2026 maksetaan kunnossapitoavustusta 400 €/km. Vuoden 2026 avustusten hakuajasta tiedotetaan tiekuntia erikseen.

Hämeenkyrönväylän rakentamisen yhteydessä valmistuneiden rinnakkaisteiden avustusperusteet tarkastellaan ja päätetään erikseen.

Tiekunnille järjestetään vuonna 2026 opastusta ja työpajoja yksikkömaksujen määrittämisen ja avustushakemusten täyttämisen osalta.

Ehdotus

Esittelijä: Ritva Asula-Myllynen, elinympäristöjohtaja

Elinympäristölautakunta hyväksyy osaltaan liitteen mukaiset kunnossapitoavustusperusteet ja vuoden 2026 poikkeusmenettelyn ja esittää niitä edelleen kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Asian käsittely

Keskustelun kuluessa Tuomas Potila teki muutetun päätösehdotuksen, että kunta palauttaa täydelliselle hoitosopimukselle yksityistiet ja varaa siihen tarvittavan määrärahan.

Pekka Mäkipää, Pauliina Mansikkamäki ja Pia Lehtonen kannattivat ehdotusta.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu päätösehdotus, joten asiasta on äänestettävä. Lautakunta hyväksyi puheenjohtajan äänestystapaesityksen: pohjaesitys on jaa ja Tuomas Potilan esitys ei.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 2 jaa-ääntä ja 7 ei ääntä. Puheenjohtaja totesi Tuomas Potilan esityksen voittaneen äänestyksen ja tulleen elinympäristölautakunnan päätökseksi.

Äänestykset

Pohjaesitys Jaa ja muutettu päätösehdotus ei

Jaa

Katri Alavalkama

Inga-Liisa Humalamäki

Ei

Tuomas Potila

Risto Linnainmaa

Pauliina Mansikkamäki

Jari Takala

Pekka Mäkipää

Pia Lehtonen

Janne Kantti

Päätös

Elinympäristölautakunta hyväksyi Tuomas Potilan esityksen äänestyksen jälkeen äänin 2-7.

Eriävä mielipide

Ritva Asula-Myllynen jätti päätökseen eriävän mielipiteen:

Esittelijänä en voi yhtyä toimieliimen tekemään päätökseen, koska vetoan kuntalakiin ja hallintolain periaatteisiin virkavastuustani esittelystä liittyen kunnan taloudelliseen tilanteeseen ja koska tämä on niin poikkeava esitys valmistelusta.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Ari Vaahtera, maanrakennusmestari, ari.vaahtera@hameenkyro.fi

Liitteet

- 1 Riskiarvio 02122025
- 2 Yritysvaikutusten arviointi
- 3 EVA-lomake 2025 yksityistieasia 0212.pdf
- 4 Yksityisteiden kunnossapitoavustusten myöntämisperusteet.pdf

Elinympäristölautakunta 2.12.2025, 113 §.

Elinympäristölautakunta voi hallintosäännön 112 § 3 kohdan nojalla päättää yksityisteiden ottamisesta kunnan hoitoon ja hoidon irtisanomisesta sekä muusta avustamisesta. Yksityisteiden avustusten toimintamalli ei kuulu lautakunnan toimivaltaan.

Hallintosääntö 93 § määrää, että valtuuston tehtävänä on päättää kuntalain mukaisista merkittävistä periaateasioista. Yksityistieavustusten toimintamallista päättäminen on iso periaatteellinen päätös.

Yksityisteiden avustusmallin muuttaminen menee valtuustolle hallituksen kautta, sillä hallitus vastaa valtuuston asioiden valmistelusta (Kuntalaki 93 §).

Lautakunnan päätöksessä kunta palauttaisi yksityistiet täydelliselle hoitosopimukselle ja varaisi siihen tarvittavan määrärahan. Esitetty malli ei ole aiemmin voimassa olleiden sopimusten mukainen. Sopimukset on irtisanottu keväällä. Määräraha myönnetään talousarviossa eikä lautakunta voi päättää määrarahasta tässä yhteydessä.

Taloussuunnitelmassa on varattu yksityisteiden hoitoon ensi vuodelle 230 000 euroa. Elinympäristölautakunnan esittämä toimintamalli, jossa kunta hoitaa kaiken yksityisteiden hoidon, tuo lisämäärärahan tarvetta ainakin 300 000 euroa ja lisäksi on palkattava päätoiminen yksityistieasioiden hoitaja. Arvioitu kokonaiskustannusvaikutus on suuruusluokaltaan yli puoli miljoonaa euroa ja suunnitelmakauden 2026-2028 vaikutus on yli puolitoista miljoonaa euroa.

Pykälän liitteenä on seuraavat asiakirjat:

- Riskiarvio
- Yritysvaikutusten arviointi
- EVA-lomake 2025, yksityistieasia
- Yksityisteiden kunnossapitoavustusten myöntämisperusteet

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja

Hallitus

1. ottaa päätettäväkseen ja edelleen esitettäväksi valtuustolle yksityistieavustusten toimintamallin ja poikkeusmenettelyn vuodelle 2026
2. esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteen mukaiset kunnossapitoavustusten myöntämisperusteet ja vuoden 2026 poikkeusmenettelyn avustusten hakemisen osalta.

Asian käsittely

Keskustelun kuluessa tehtiin kolme muutosesitystä.

Esitys 1: Tanja Lahti esitti:

Hallitus

1. Ottaa päätettäväkseen ja edelleen esitettäväksi valtuustolle yksityistieavustusten toimintamallin ja poikkeusmenettelyn vuodelle 2026.
2. Esittää valtuustolle, että
 - Hämeenkyrön kunta vastaa vuoden 2026 ajan yksityisteiden kunnossapidosta samalla tavalla ja samoin ehdoin kuin vuonna 2025.
 - Hämeenkyrön kunta valmistelee vuoden 2026 aikana yksityisteiden kunnossapitoperiaatteet elinympäristölautakunnan päätöksen 2.12.2025 pohjalta. Kuitenkin sillä erotuksella, että hoitosopimusmalli koskee vain nykyisiä hoitosopimuksia ja avustettavat tiet säilyvät avustettavina teinä.

Rauno Mäki kannatti.

Esitys 2: Taina Sävilammi esitti:

Hallitus

1. Ottaa päätettäväkseen ja edelleen esitettäväksi valtuustolle yksityistieavustusten toimintamallin ja poikkeusmenettelyn vuodelle 2026.
2. Esittää valtuustolle, että Hämeenkyrön kunta vastaa talvikauden 2026-2027 yksityisteiden talvikunnossapidosta hakemuksen perusteella samalla tavalla ja samoin ehdoin, kuin kaudella 2025-2026 ja tällöin tiekunnat vastaavat muilta osin kokonaisuudessaan yksityisteiden kunnossapidosta.
3. Esittää valtuustolle, että niiden teiden osalta, joihin ei tule hakemusta talvikunnossapidosta, noudatetaan liitteen mukaisia kunnossapitoavustusten myöntämisperusteita ja vuoden 2026 poikkeusmenettelyä.
4. Esittää valtuustolle, että vuodesta 2027 alkaen otetaan käyttöön kaikilla yksityisteillä liitteiden mukaiset myöntämisperusteet ja noudatetaan vuoden 2026 poikkeusmenettelyohjetta niiden tiekuntien osalta, joiden talvihoidosta kunta on vastannut kaudella 2026-2027.

Eeva Harhala kannatti.

Esitys 3: Pirjo Järvensivu esitti:

Hallitus

1. Ottaa päätettäväkseen ja edelleen esitettäväksi valtuustolle yksityistieavustusten toimintamallin ja poikkeusmenettelyn vuodelle 2026.
2. Esittää valtuustolle, että Hämeenkyrön kunta vastaa 1.1.2026 alkaen toistaiseksi yksityisteiden talvikunnossapidosta samalla tavalla ja samoin ehdoin kuin vuonna 2025. Tiekunnat vastaavat muilta osin kokonaisuudessaan yksityisteiden kunnossapidosta.

Viljo Paavola kannatti.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi, että on tehty kolme kannatettua muutosesitystä ja asiasta on äänestettävä.

Hallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen äänestystavaksi.

Äänestyksessä 1 ovat Pirjo Järvensivun esitys 3 ja Tanja Lahden esitys 1. Järvensivun esitys on Jaa ja Lahden esitys on Ei.

Äänestyksessä 2 ovat ensimmäisen äänestyksen voittanut ja Taina Sävilammen esitys 2. Ensimmäisen äänestyksen voittanut on Jaa ja Sävilammen esitys on Ei.

Äänestyksessä 3 ovat pohjaesitys ja toisen äänestyksen voittanut esitys. Pohjaesitys on Jaa ja toisen äänestyksen voittanut on Ei.

Äänestyksessä 1 annettiin 6 Jaa-ääntä ja 3 Ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi Pirjo Järvensivun esityksen voittaneen ja tulevan seuraavaan äänestykseen.

Äänestyksessä 2 annettiin 6 Jaa-ääntä ja 3 Ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi Pirjo Järvensivun esityksen voittaneen ja tulevan seuraavaan äänestykseen.

Äänestyksessä 3 annettiin 3 Jaa-ääntä ja 6 Ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi Pirjo Järvensivun esityksen tulleen hallituksen esitykseksi valtuustolle.

Äänestykset

Äänestyksessä 1 ovat Pirjo Järvensivun esitys Jaa (esitys 3) ja Tanja Lahden esitys Ei (esitys 1).

Jaa

Pirjo Järvensivu
Eeva Harhala
Esa Järvenpää
Mirka Löf
Viljo Paavola
Timo Mäkelä

Ei

Rauno Mäki
Taina Sävilammi
Tanja Lahti

Äänestyksessä 2 ovat Pirjo Järvensivun esitys Jaa (esitys 3) ja Taina Sävilammin esitys Ei (esitys 2).

Jaa

Pirjo Järvensivu
Viljo Paavola
Esa Järvenpää
Timo Mäkelä
Mirka Löf
Tanja Lahti

Ei

Rauno Mäki
Eeva Harhala
Taina Sävilammi

Äänestyksessä 3 ovat pohjaesitys Jaa ja Pirjo Järvensivun esitys Ei (esitys 3).

Jaa

Rauno Mäki
Timo Mäkelä
Taina Sävilammi

Ei

Esa Järvenpää
Pirjo Järvensivu
Eeva Harhala
Viljo Paavola
Tanja Lahti
Mirka Löf

Päätös

Hallitus esittää valtuustolle, että Hämeenkyrön kunta vastaa 1.1.2026 alkaen toistaiseksi yksityisteiden talvikunnossapidosta samalla tavalla ja samoin ehdoin kuin vuonna 2025.

Tiekunnat vastaavat muilta osin kokonaisuudessaan yksityisteiden kunnossapidosta.

Tiedoksi

valtuuston listalle

§ 247

Viranhaltijoiden päätösluettelot ja toimielinten pöytäkirjat

Hallitukselle annetaan tiedoksi viranhaltijapäätökset. Viranhaltijapäätökset ovat pykälän oheismateriaalina.

Päätökset ajalla 25.11.-1.12.2025:

Kunnanjohtaja: ei viranhaltijapäätöksiä

Talous- ja hallintojohtaja: ei viranhaltijapäätöksiä

Henkilöstöpäällikkö: ei viranhaltijapäätöksiä

Hallintosuunnittelija: ei viranhaltijapäätöksiä

Elinkeinojohtaja: ei viranhaltijapäätöksiä

Laskentapäällikkö: ei viranhaltijapäätöksiä

Työllisyyspalveluiden päällikkö: ei viranhaltijapäätöksiä

Lisäksi työllisyyspalveluiden asiantuntijalla on mahdollisuus tehdä viranhaltijapäätöksiä, jotka ovat salassa pidettäviä.

Hallitukselle tiedoksi annettavat pöytäkirjat (pöytäkirjat ovat luettavissa kunnan nettisivuilta):

- sivistyslautakunta 19.11.2025

Ehdotus

Hallitus saa tiedokseen viranhaltijapäätökset sekä toimielinten pöytäkirjat.

Ajalla 25.11.-1.12.2025 ei ole tehty otto-oikeuteen oikeuttavia viranhaltijapäätöksiä.

Päätös

Hyväksyttiin.

§ 248

Otto-oikeuspykälä

Hallintosäännön 17 § ja 18 § määrää otto-oikeuden käyttämisestä ja rajaamisesta.

Hallitukselle ilmoitetaan otto-oikeusharkintaa varten vain henkilöstöpäätökset, joilla otetaan henkilö vakinaiseen tai vähintään vuoden kestävään virkaan tai toimeen.

Päätökset ajalla 25.11.-1.12.2025: ei otto-oikeuteen oikeuttavia viranhaltijapäätöksiä.

Ehdotus

Ajalla 25.11.-1.12.2025 ei ole tehty otto-oikeuteen oikeuttavia viranhaltijapäätöksiä.

Päätös

Hyväksyttiin.

§ 249

Ilmoitusasiat

1. Operatiivisen johtoryhmän muistio 2.12.2025

Ehdotus

Hallitus saa ilmoitusasiat tiedokseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhakukielto

§243, §244, §245, §246, §247, §248, §249

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)